

Inval du lietu nacion l s padomes s des protokols

2012. gada 22.mart

S de notiek: Cilv ku ar invalidit ti inform cijas un vides pieejam bas centr „VAR”,
Kr.Valdem ra iel 38

S de s kas: plkst. 12.30

Piedal s:

Padomes locek i vai to aizvietot ji:

- I.Balodis** Inval du un vi u draugu apvien bas “Apeirons” prezidents;
A.Bauere Sabiedr bas integr cijas fonda direktore;
E.Celmi a Labkl j bas ministrijas Vienl dz gu iesp ju politikas noda as vad t ja -
labkl j bas ministres viet ;
D.Dadz te Latvijas Paralimpisk s komitejas prezidente;
Z.Krauze Diskrimin cijas jomas juriskonsulte - ties bsarga viet ;
I.Leimane-
Veldmeijere Resursu centra cilv kiem ar gar giem trauc jumiem “Zelda” direktore;
A.Pavlins Latvijas Nedzird go savien bas prezidents;
A.P l is Vides aizsardz bas un re ion l s att st bas ministrijas Pašvald bu att st bas
departamenta vec kais konsultants - vides aizsardz bas un re ion l s
att st bas ministra viet ;
S.Šimfa Latvijas Pašvald bu savien bas (LPS) padomniece – LPS priekšs ņa viet ;
R.Špade B vniec bas un m jok u politikas departamenta B vniec bas politikas
noda as vad t js - ekonomikas ministra viet ;
E.Zari š Latvijas Neredz go biedr bas priekšs d t js;

Citi dal bnieki:

- E.Avota** Ekonomikas ministrijas B vniec bas un m jok u politikas departamenta
B vniec bas politikas noda as vec k referente;
A.Bolis Inval du un vi u draugu apvien bas „Apeirons” vides pieejam bas eksperts;
I.Š estere biedr bas „Latvijas Kust ba par neatkar gu dz vi” valdes priekšs d t ja
J.Strebkovs Labkl j bas ministrijas Vienl dz gu iesp ju politikas noda as vec kais
referents ;
T.Vah ina biedr bas „Latvijas Kust ba par neatkar gu dz vi” valdes locekle ;
A.V tra **BOVU** Nacion lais rehabilit cijas centrs „Vaivari” TPC vad t js;
I.Vilc ne Labkl j bas ministrijas Vienl dz gu iesp ju politikas noda as vec k
referente,

Nepiedal s:

izgl t bas un zin tnes ministrs;
vesel bas ministrs;
Sabiedrisko pakalpojumu regul ņanas komisijas priekšs d t js;
Latvijas Inval du biedr bas priekšs d t js;
Latvijas Br vo arodbiedr bu savien bas priekšs d t js;
Latvijas asoci cijas “R pju b rns” priekšs d t js;

Darba k rt b :

Nr.	T ma	Zi ot js / iesaist tie
1.	Inform cija par Vispasaules vesel bas aizsardz bas organiz cijas Vispasaules zi ojumu par invalidit ti	R gas Stradi a

		universitāte
2.	<p>Vides pieejamības nodrošināšanas pasākumi ERAF un KFL dzinams šis projekts:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vides pieejamības ekspertu konsultācijas ERAF un KFL dzinams šo projektu īstenošanas vietās un Labas prakses apkopojums par vides un informācijas pieejamības pasākumiem personām ar kustību, redzes, dzirdes un garīgās attīstības traucējumiem ERAF un KFL saņēmējiem. • Vadlīnijas par būvnormatīvu piemērošanu attiecībā uz vides pieejamību personām ar funkcionāliem traucējumiem (personām ar redzes, dzirdes, garīgā rakstura un kustību traucējumiem). • Fragmenti no mācību videomateriāla par vides pieejamības nodrošināšanu. 	Labklājības ministrija

I.Balodis informē klātesošos, ka Invalīdu lietu nacionālās padomes (ILNP) priekšsēdētāja I.Viēle veselības jomā nevar piedalīties un vadīt sēdi. Ēmot vērā, ka šie apstākļi kļuva zināmi šodien, nebija iespējams atcelt ILNP sēdi. Pēc ministres lūguma sēdi uzdots vadīt I.Balodim. Tiek pieņemts lēmums atklāt sēdi.

1. Informācija par Vispasaules veselības aizsardzības organizācijas Vispasaules ziņojumu par invaliditāti

A.V.tra informēja, ka Pasaules veselības organizācijas un Pasaules Bankas ziņojums par cilvēkiem ar invaliditāti ir pirmā reize, kad pasaules mērogā tiek visaptveroši tiek skatīti dati par personu ar invaliditāti stāvokli pasaulē.

Ziņojumā vairākas daļas veltītas jautājumam „disability” saprašanai. A.V.tra piezīmē, ka Latvijā jautājums „invalids” nenozīmē to pašu, ko „disability” tiešais tulkojums. Šī izpratnē invaliditāte ir termins, kas apvieno dažādus traucējumus, aktivitāšu un iespēju piedalīties sabiedriskajās dzīvē ierobežojumus. Tādējādi iespējams iegūt invaliditāti ir daudzas normas cilvēka dzīvē - gandrīz ikvienam savā dzīvē ir lemts būt vai kļūt mazāk funkcionāli ierobežotam (invalidam) uz laiku vai garu laiku vai pastāvīgi. Līdz ar to invaliditāte pēc būtības raksturo cilvēka mijiedarbību ar sabiedrību un vidi. No tā izriet invaliditāte kā multifaktoriāls process,

Ziņojums satur daļas, kas veltītas atsevišķām tēmām: veselība, rehabilitācija, palīdzība un atbalsts, vide, kas nodrošina izglītības un nodarbinātības iespējas. Tiek apskatīti šādi, ar kuriem ir jā sastopas invalīdi. Tiek konstatēts, ka cilvēki ar invaliditāti kļūst par invalīdiem, kad, ka sabiedrība ir vai tiek radīta virkne dažādu šķēršļu (barjeras), kas apgrūtina cilvēku ar ierobežotu funkcionālo šādas kapacitātes pilnīgā dzīvē sabiedrības procesos:

- Nepiemērota politika un standarti;
- Negatīva sabiedrības attieksme;
- Nepieciešamo pakalpojumu trūkums vai problēmas ar šo pakalpojumu sniegšanu;
- Nepietiekams finansējums;
- Pieejamības trūkums;
- Nepietiekīga cilvēku ar invaliditāti iesaiste problēmu apspriešanā un risinājumu meklēšanā;
- Nepietiekami pētījumi - joprojām trūkst datu un pierādījumu.

Ziņojuma noslēgumā daļēji tiek sniegtas deviņas konkrētas rekomendācijas politikai un praksei, kas var tikt ieviestas uzlabot invalīdu dzīvi:

- Cilvēku ar invaliditāti vienlīdzīgi iespēju nodrošināšana sabiedrības kopējā sistēmā, politikā un pakalpojumu saņemšanā;

- Speci lu programmu ieviešana cilv kiem ar invalidit ti
- Nacion lo invalidit tes strat iju izstr de un ieviešana;
- Cilv ku ar invalidit ti iesaist šana sabiedr b ;
- Cilv kresursu kapacit tes att st šana;
- Nodrošin t adekv tu finans jumu un t pieauguma iesp jam bu;
- Veicin t sabiedr bas izpratni par invalidit ti (disability);
- Nodrošin t ar invalidit ti saist to datu v kšanu;
- Veicin t un atbalst t p tniec bu invalidit tes jaut jumos.

Atbilstoši zi ojumam, 2011 gad aktu lais cilv ku ar invalidit ti skaits pasaul tiek l sts aptuveni 1 miljards, jeb ap 15% no kop j iedz vot ju skaita. Cilv ku ar invalidit ti patsvars att st tajos un mazatt st tajos re ionos ir atš ir gs un saist ms ar valsts labkl j bas l meni:

	Kop :	Sievietes:	V rieši:
Pasaul	15,6%	19,2%	12%
Valstis ar augstiem ie mumiem	11,8%	14,4%	9,1%
Valstis ar zemiem ie mumiem	18%	22,1%	13,8%

Latvij 2011.gada decembr VSAA uzskait bija 148919 inval du vai apm ram 7,5% no iedz vot ju skaita. Tas noz m , ka apm ram tik pat v l ir cilv ku ar funkcion liem trauc jumiem, kuri neatbilst defin cijai „inval ds”.

A.V tra v rš uzman bu, ka zi ojum atg dina par cilv ku ar invalidit ti ties b m uz adekv tu visaptverošu rehabilit cijas pakalpojumu sa emšanu, kuriem ir j b t tik agr niem, cik vien iesp jams, balst tiem uz multiprofesion lu individu lu nov rt šanu un multiprofesion l m programm m t.sk. izmantojot pal g tehnoloijas.

Savuk rt Latvij person m ar invalidit ti ir ierobežotas ties bas sa emt rehabilit cijas pakalpojumus. Piem ram, liel kai da ai ir problem tiski samaks t pacienta iemaksu 9,5 Ls/dien par medic nisko rehabilit ciju. L dz ILNP atbalstu rehabilit cijas pakalpojumu nodrošin šanas jaut juma aktualiz šanai.

Nolemj:

1. Pirms otr s k rt j s ILNP s des sasaukt rk rtas s di par medic nisk s rehabilit cijas pakalpojumu pieejam bu un sniegšanu person m ar invalidit ti, pieaicinot vesel bas ministri.
2. Nevalstisko organiz ciju p rst vjiem nos tt Labkl j bas ministrijai apkopošanai jaut jumus attiec b uz vesel bas nozari un medic nisko rehabilit ciju.
3. Labkl j bas ministrijai izv rt t nepieciešam bu un iesp jas tulkot rekomend cijas latviešu valod .

2. Vides pieejam bas nodrošin šanas pas kumi Eiropas Re ion l s att st bas fonda (ERAF) un Koh zijas fonda (KF) l dzfinans tos projektos:

2.1. vides pieejam bas ekspertu konsult cijas ERAF un KF l dzfinans to projektu stenošanas viet s un Lab s prakses apkopojums par vides un inform cijas pieejam bas pas kumiem person m ar kust bu, redzes, dzirdes un gar g s att st bas trauc jumiem ERAF un KF sa m jiem;

I.Vilc ne skaidro, ka ar vides un inform cijas pieejam bas nodrošin šanu person m ar funkcion liem trauc jumiem ERAF un KF projektu kontekst tiek saprasta vides un inform cijas pieejam bas nodrošin šana cilv kiem ar redzes, dzirdes, kust bu un gar ga rakstura trauc jumiem. Lai nodrošin tu vienl dz gu iesp ju principu iev rošanu ERAF un KF aktivit t s, projekt ir j paredz specifiskas aktivit tes vienl dz gu iesp ju nodrošin šanai, paši uzlabojot vides un inform cijas pieejam bu person m ar funkcion liem trauc jumiem. Vienlaic gi vides pieejam ba ir skat ma ar vienl dz gu iesp ju horizont l s priorit tes dzimumu l dzties bas un akt vas novecošan s aspektiem.

Saskaņā ar 2011.gada 27.jūnija lēmumu Nr. LM 13-3-07/21-2011-TP SIA „Projektu un kvalitātes vadība” nodrošināja vides pieejamības ekspertu konsultācijas ERAF un KF projektu stenošanas vietās no 2011.gada 27.jūnija līdz 2011.gada 7.novembrim.

Pakalpojuma sniegšanas laikā tika apsekotas 210 projektu stenošanas vietas, 28 % no kurām tika novērtētas ar „5” ballēm, kas nozīmē, ka šajos objektos ir nodrošināta vides pieejamība personām ar dažādiem funkcionālajiem traucējumiem, savukārt 43% novērtētas ar „4 ballēm, kas nozīmē, ka šajos objektos ir nodrošināta vides pieejamība vismaz trijiem no funkcionālajiem traucējumiem: personām ar kustību traucējumiem; personām ar redzes traucējumiem; personām ar garšas rakstura traucējumiem; personām ar dzirdes traucējumiem, kas arī ir labi redzami. No 210 objektiem 25 atradās bērnības vai projekta šānās stadijā un konsultācija tika sniegta par tehnisko projektu. 7% objektos vides pieejamība netika nodrošināta, galvenokārt tāpēc, ka tas netika paredzēts projektā.

Infrastrukturā pielāgošanas vai uzlabošanas piemēri ietverti publikācijā „Vides pieejamības labas prakses piemēri ES fondu līdzfinansētajos projektos”.

2.2. Vadlīnijas bērnības vārdnīcā attiecībā uz vides pieejamību personām ar funkcionālajiem traucējumiem (personām ar redzes, dzirdes, garšas rakstura un kustību traucējumiem).

I.Vilcane informēja, ka ES fondu tehniskā palīdzības projekta Nr. VSID/TP/CFLA/08/14/004 ietvaros Liepājas Nerēdžu biedrība izstrādāja Vadlīnijas bērnības vārdnīcā attiecībā uz vides pieejamību personām ar funkcionālajiem traucējumiem. Izstrādātais gaitveikta Bērnības vārdnīcā likuma un tāpat arī Ministru kabineta noteikumu analīze. Izstrādātās vides pieejamības vadlīnijas atbilstoši universālā dizaina principiem.

I.Vilcane informēja, ka vides pieejamības vadlīnijas tiks nodotas izskatīšanai zem ILNP izveidotajai vides pieejamības darba grupai. Tuvākajā laikā plānots atjaunot darba grupas darbu un sagatavot apkopojumu par darba grupas darbu 2010.gadā, pārskatīt un pievienot vadlīniju saturu darba grupas ziņojumam. Izsaka priekšlikumu sagatavot informatīvo ziņojumu par vides pieejamības jautājumiem iesniegšanai Ministru kabinetam, norodot uz nepieciešamajiem turpmākajiem darbības mērķiem.

2.3. Fragmenti no mērķa videomateriāla par vides pieejamības nodrošināšanu.

Šīs daļas beigās tika izsniegts videomateriāls.

Atbildot uz jautājumiem, **I.Vilcane** informēja, ka apsekojumos piedalījās 10 ergoterapeiti un viens sertifikāts bērnības vārdnīcā. Par katru projekta apsekojumu projekta stenošanas vietās vides pieejamības eksperts sastādīja konsultācijas aktu, kurā ir ietverta informācija par projekta nosaukumu, projekta identifikācijas numuru, stenošanas vietu, stenošanas vietu, par notikušajām konsultācijām datumu, patērēto laiku, vietu, konstatējumiem, izteiktajiem priekšlikumiem, aizrādājumiem, secinājumiem u.c. slāžņiem. Katrā projekta stenošanas vietā tika veikta objekta fotografēšana.

Būtiski pārskatīta netika konstatēti. Rekomendācijas attiecas uz uzlabojumiem. Piemēram, šobrīd nodrošināta pieejamība vienam vai diviem funkcionālajiem traucējumiem, bet uzlabojumu rezultāts – diviem vai trim. **I.Vilcane** pasvaidēja, ka tika sniegtas konsultācijas un rekomendācijas. Labklājības ministrijai un tās aktivitātes ietvaros piesaistītiem ekspertiem (apsekotajiem) nebija mandāta piemērot sankcijas.

Par rezultātiem interesēs atsevišķas pašvaldības un reģionālās plānošanas attīstības padomes.

R.Špade paskaidro, ka b vnormat vos ir ieliktas minim l s pras bas. Nav iesp jams pan kt, lai, piem ram, 12 st vu m j visos st vos b tu nodrošin tas univers l dizaina pras bas.

Nosl guma zi ojums, lab s prakses piem ri un vides pieejam bas vadl nijas pieejamas Labkl j bas ministrijas m jas lapas sada spiežot uz logo „ES strukt rfondi”, sada Vienl dz gas iesp jas -> Publik cijas materi li:

- ***Nosl guma zi ojums par konsult ciju sniegšanu par vides un inform cijas pieejam bas nodrošin šanas pas kumiem person m ar kust bu, redzes, dzirdes un gar ga rakstura trauc jumiem***
http://sf.lm.gov.lv/f/files/tiesibu_akti/NOSLEGUMA_ZINOJUMS_GALA_14112011-1.doc
- ***VIDES PIEEJAM BAS NODROŠIN ŠANAS PAS KUMI ES FONDU L DZFINANS TAJOS PROJEKTOS***
http://sf.lm.gov.lv/f/files/vienlidzigas_iespejas/LABA_PRAKSE_2011.ppt
- ***VADL NIJAS B VNORMAT VU PIEM ROŠANAI ATTIEC B UZ VIDES PIEEJAM BU PERSON M AR FUNKCION LIEM TRAUC JUMIEM***
http://sf.lm.gov.lv/f/files/vienlidzigas_iespejas/VADLINIJAS.pdf
- ***M c bu videomateri ls par ERAF un KF l dzfinans to projektu lab s prakses piem riem***
<http://www.youtube.com/user/LabklajibasMinistrija>

Nolemj:

Inform ciju pie emt zin šanai.

Atjaunot vides pieejam bas darba grupas darbu un atbalst t informat v zi ojuma sagatavošanu iesniegšanai Ministru kabinet .

3.Daž di.

- **A.Pavlin s interes j s par iesp jamaj m izmai m attiec b uz Invalidit tes likuma atseviš u pantu sp k st šanos.**

E.Celmi a paskaidro, ka likumprojekts „Groz jumi Invalidit tes likum ” Saeim tika noraid ts, t d j di ir sp k likum noteiktie pakalpojumu ieviešanas termi ni.

Ir pan kta neform la vienošan s ar izgl t bas ministru, ka ties bas visp r j s pamatizgl t bas, profesion l s pamatizgl t bas, visp r j s vid j s izgl t bas un profesion l s vid j s izgl t bas iest d s sa emt no valsts budžeta apmaks tu asistenta pakalpojumu p rvietošan s atbalstam un pašapr pes veikšanai tiks nodrošin tas Invalidit tes likum paredz taj laik – no 2012.gada 1.septembra IZM pieš irto valsts budžeta l dzek u ietvaros.

Attiec b uz p r jiem pakalpojumiem E.Celmi a inform , ka Labkl j bas ministrija p c Finanšu ministrijas piepras juma ir sagatavojusi valsts pamatbudžeta b zes izdevumu 2013. - 2015.gadam papildu piepras jumu, kur norad ta ar papildus l dzek u nepieciešam ba Invalidit tes likum noteiktajiem pakalpojumiem, lai nodrošin tu asistentu un surdotulku pakalpojumu pašvald b . Turpm ka inform cija šobr d nav pieejama.

Atbildot **E.Zari am** uz jaut jumu, kas par person m ar I grupas redzes invalidit ti, kur m ties bas sa emt pabalstu par asistenta izmantošanu noteiktas l dz 2012.gada 31.decembrim,

E.Celmi a inform ja, ka atš ir b no citam grup m, neieviešot pakalpojumu, redzes inval diem tiktu pasliktin ta l dzšin j situ cija, kam r citiem neb tu pieejams pakalpojums, kas v l nekad nav bijis pieejams, t d Labkl j bas ministrija uzskata šo grupu par priorit ru..

A.Pavlin s izsaka priekšlikumu ar surdotulka visp r jai saskarsmei pakalpojuma sniegšanu dele t Latvijas Nedzird go savien bai, uz ko **S.Šimfa** atbild pozit vi, ka š da iesp ja noteikti

betu izvērtējama, un Latvijas Pašvaldību savienība neiebilstu, ja LNS uzņemtos nodrošināt surdotulka pakalpojumu pašvaldībās.

- **I. Balodis interesējas par jaunās invaliditātes noteikšanas sistēmas izstrādes gaitu.**
E. Celmiņa informē, ka šī kotonā bija plānots pabeigt sistēmas izstrādi šogad. Tomēr 2011. gadā nebija iespējams uzskatīt plānoto izmaiņu jumprojektu un apobūt jauno invaliditātes noteikšanas sistēmu, kas balstīta uz funkcionālās un rehabilitācijas pasākumu efektivitātes novērtēšanu (veikt praktisku pielietojumu 120 ekspertu grupām), jo iepirkumā noraidīti pretendenti tika iesniedzis Iepirkuma uzraudzības birojam (turpmāk – IUB) lēmuma pārsūdzību. Saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu, Veselības un darbības ekspertu grupu valsts komisijai nebija tiesību slēgt līgumu ar uzvarējušo pretendentu lēmumā, kamēr IUB pieņem lēmumu. Tāpēc LM plāno pagarināt projekta ieviešanas periodu un lēmumu par jaunās invaliditātes noteikšanas sistēmas ieviešanu.

Jaunās sistēmas paredz, ka darbības jauduma noteikšanas novērtējumā tiks ņemti vērā profesionālās kritēriji (spēja strādāt līdzinājuma profesijā) un ņemts vērā personas pašnovērtējums un grupu personas novērtējums, kā arī tiks vērtētas personas spējas veikt ikdienas mājas aktivitātes.

ILNP 2012. gada plāns paredz, ka 2. ceturksnā saskaņā ar Veselības un darbības ekspertu grupu valsts komisija sniegs informāciju par ESF līdzfinansētā projekta „Darbības jauduma noteikšanas sistēmas pilnveidošana” gaitu un ieskatu jaunajos invaliditātes noteikšanas kritērijos.

- **I. Leimane-Veldmeijere lēmumu informēt par jaunumiem, kas skar rēķināšanu un atbalsta personu jautājumus.**

E. Celmiņa darījuma ziņā, ka Tieslietu ministrija ir sagatavojusi Informatīvo ziņojumu, kurā ir norādīti normatīvie akti, kurus nepieciešams grozīt papildus jau Saeimā iesniegtajiem grozījumiem Civillikumā un Civilprocesa likumā. Informatīvajā ziņojumā norādīts uz atbalsta sistēmas turpmāko personāla darbinātību attiecībā ar traucējumiem. LM piekritusi lēmumā beigām sagatavot informatīvo ziņojumu par iespējamo tiesisko regulējumu atbalsta personu ieviešanai, diskusijām un darbam tiks izmantots TM jau izveidotā darba grupa.

RC ZELDA komentārs pēdējās desmit minūtēs:

Šeit ir domāti atbalsta mehānismi, kas būtu kā alternatīva rēķināšanai – t.i. jomās, kur personai ir grūtības pieņemt pašlēmumus, tiek nozīmēta atbalsta persona, bet rēķināšana netiek šajās jomās ierobežota. Atbalsta persona būs vajadzīga ne tikai cilvēkiem ar garīgās attiecības traucējumiem, bet arī cilvēkiem ar psihiskām saslimšanām, tāpēc korekti būtu lietot terminu – personas ar garīgās rakstura traucējumiem. Pašreizējais TM ziņojumā tiek lietots vispārīgais termins – personas ar invaliditāti.

Nolemj:

Rīkot atsevišķu tikšanos ar NVO, kas vēlta jaunās rēķināšanas institūta izskaidrošanai personu ar invaliditāti organizācijām.

- I. Leimane-Veldmeijere informē, ka Eiropas Padomes Cilvēktiesību komisijas T. Hammarbergs šogad martā publicējis tematisko ziņojumu par personu ar invaliditāti tiesību mērķu patstāvīgi un būtiski iekļauti sabiedrībā. Ziņojuma gatavošanā piedalījās arī RC ZELDA. Ziņojums skaidro gan ANO Konvencijas 19. panta saturu, gan arī sniedz vadlīnijas un detalizētus indikatorus 19. panta ieviešanas progresā izvērtēšanai. Pagaidām ziņojums pieejams tikai angļu valodā – <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1917847>. Tuvāk mēs RC ZELDA plāno veikt ziņojuma tulkojumu latviešu valodā.

- **A. Pavlins** lēmumu sniegt informāciju par nākamā struktūrfondu periodu

Nolemj:

R kot atseviš u tikšanos ar NVO, pieaicinot Finanšu ministrijas p rst vjus.

- **A.Pavlins interes jas par NVA m žizgl t bas programmu pieejam bu person m ar dzirdes trauc jumiem, nav paredz ti surdotulka pakalpojumi**

E.Celmi a paskaidro, ka min taj s programm s ir paredz ti asistenti un ergoterapeiti, bet nav paredz ti surdotulku pakalpojumi. L dz gas probl mas ir ar person m ar gar g rakstura trauc jumiem, kur m ir gr t bas apg t valsts valodas zin šanas visp r j grup . Darba departaments analiz , k atrisin t šo situ ciju.

- **Diskusij par tehnisko pal gl dzek u sa emšanu.**

E.Zari š izsaka neapmierin t bu, ka LM sagatavotie groz jumi MK noteikumos par personu apg di ar tehniskajiem pal gl dzek iem nav tikuši saska oti ar LNB.

Nolemj:

Aicin t Labkl j bas ministriju vair k iesaist t NVO ministrijas sagatavoto normat vo aktu priekšlikumu sagatavošan .

LM koment rs p c s des:

2012.gada 13.marta Noteikumu nr.171 „Groz jumi Ministru kabineta 2009.gada 15.decembra noteikumos Nr.1474 "Tehnisko pal gl dzek u noteikumi" projekta izstr d un apspriešan piedal j s p rst vji no Latvijas Cilv ku ar paš m vajadz b m sadarb bas organiz cijas „SUSTENTO”, Inval du un vi u draugu apvien bas „APEIRONS”, Latvijas Neredz go biedr bas, Latvijas Nedzird go savien bas, Inval du apvien bas „J nijs”, Liep jas NVO sadarb bas t kla p rst vjiem OPAB „Dz v bas koks”, u.c. Tika diskut ts par projekt paredzamajiem pas kumiem invalidit tes risku nov ršanai un invalidit tes seku mazin šanai. No Inval du ties bu aizsardz bas centra tika sa emti rakstiski priekšlikumi. Latvijas asoci cijas cilv kiem ar kust bu trauc jumiem „PONTES”, Latvijas Sieviešu inval du asoci cijas „Aspazija”, Latvijas Inval du biedr bas, Latvijas Diab ta asoci cijas tika aicin tas priekšlikumu sniegšanai, bet diskusij neiesaist j s.

Tikšans laik 02.06.2011. nevalstisko organiz ciju p rst vji izteica atbalstu noteikumu projekta t l kai virz bai un sniedza priekšlikumus projekta redakcijai. Noteikumu projekts min taj m nevalstiskaj m organiz cij m elektroniski tika vair k k rt (9.05.2011., 17.06.2011., 29.08.2011.) nos t ts priekšlikumu sniegšanai. Min tie noteikumi st j s p k š.g. 16.mart ..

- **D.Dadz te izteica priekšlikumu soci l s apr pes un soci l s rehabilit cijas instit cij s ieviest bezmaksas bezvadu internetu.**

S.Šimfa v rsa uzman bu uz nepietiekamo instit ciju finans jumu.

Nolemj:

Jaut jumu izskat t k d no n kamaj m NVO san ksm m Labkl j bas ministrij pieaicinot LPS un RD Labkl j bas ministrijas p rst vjus.

S di sl dz: plkst. 14.30

Inval du lietu nacion l s padomes
priekšs d t jas viet , Inval du un vi u draugu
apvien bas “Apeirons” prezidents

I.Balodis

Protokol ja:
J.Strebkovs,
67021674, Jevgenijs.Strebkovs@lm.gov.lv

J.Strebkovs